

Guia didàctica del Cicle Solistes a l'aula

Educació infantil i Primària

Presentació

Es tracta d'audicions realitzades a l'aula i per un sol músic, on els nens i les nenes s'aniran familiaritzant amb un o diversos instruments

Metodologia de treball de les audicions

La metodologia de treball respon a la voluntat de que l'alumnat pugui adquirir el coneixement sobre el món dels instruments i es basa en els següents aspectes:

- Visualització de l' instrument presentat
- Visualització d'instruments propers al instrument presentat.
- Informació oral sobre aspectes físics i culturals del instrument
- Escolta de so del instrument en diferents registres
- Escolta i identificació dels principals recursos interpretatius
- Durant el taller s'interpreten el màxim de fragments musicals possibles
- Fitxes de treball específiques per a cada instrument per després de l'audició

Per a la correcta realització d'aquesta audició, cal tenir en compte els següents aspectes:

- La durada de l'audició està programada en 45 minuts.
- Cada sessió és per a un màxim de 25 alumnes
- En cap cas es poden ajuntar dues aules sense el consentiment dels organitzadors
- Qualsevol canvi d'horaris i/o dies s'ha de parlar directament amb els organitzadors i, per tant, no es pot acceptar cap proposta feta en aquest sentit directament pels músics animadors.
- Us aconsellem l'ús d'aquesta guia didàctica per preparar convenientment l'audició.

- Les presentacions s'adapten a cada edat.

Objectius generals del cicle Solistes a l'aula

- Afavorir el desenvolupament personal de l' escolta i de la percepció
- Enriquir el registre sonor i creatiu de l' infant
- Aprofitar la seva espontaneïtat i fantasia per crear condicions òptimes de relació
- Presentació i classificació dels instruments treballats.
- Conèixer les característiques sonores de cadascun.
- Fer un acostament al món dels instruments com a vehicles de l'expressió musical.
- Conèixer les possibilitats sonores dels instruments quant a registres, matisos, expressivitat, etc.
- Treballar les qualitats del so a través de les possibilitats i interpretacions dels instruments.
- Entendre els instruments musicals com a representants d'una manera d'interpretar la música en un moment determinat de la història i per una societat determinada.

Continguts pedagògics de les audicions

Per assolir que els continguts pedagògics dels tallers s'adaptin als currículums de cada etapa educativa s'han fixat primer un objectius de cicle per a cada una d'aquestes etapes. Aquesta objectius són:

Primària

- Afavorir el desenvolupament personal de l' escolta i de la percepció
- Enriquir el registre sonor i creatiu de l' infant
- Aprofitar la seva espontaneïtat i fantasia per crear condicions òptimes de relació
- Presentació i classificació dels instruments treballats.
- Conèixer les característiques sonores de cadascun.
- Fer un acostament al món dels instruments com a vehicles de l'expressió musical.
- Conèixer les possibilitats sonores dels instruments quant a registres, matisos, expressivitat, etc.
- Treballar les qualitats del so a través de les possibilitats i interpretacions dels instruments.
- Entendre els instruments musicals com a representants d'una manera d'interpretar la música en un moment determinat de la història i per una societat determinada.

Per tal d'assolir aquests objectius recomanem planificar les audicions de la següent manera: 1 taller a cada curs primària:

- 1r curs: so picat
- 2n curs: so bufat
- 3r curs: so fregat
- 4t curs: la flauta dolça
- 5è i 6è curs: instruments de l'orquestra, tradicionals d'arreu del món i de la cobla

Propostes i orientacions didàctiques per a tot el cicle Solistes a l'aula

Com que l'objectiu principal d'aquestes audicions és la familiarització dels nens amb l'instrument que es treballa, caldria fer una preparació prèvia on es fes una presentació física i de possibilitats sonores. Aquesta sessió constituïria la part teòrica del treball, i l'audició, la part pràctica. Seguidament us proposem un possible guió de treball a realitzar en aquesta sessió prèvia:

Guió de treball

- Audició. Com a preàmbul al treball, es pot començar amb una audició curta d'un fragment en el qual aparegui de forma destacada l'instrument a treballar. No cal presentar-la ni fer comentaris, ja que serveix com a introducció i per centrar el tema. La durada recomanada del fragment és d'entre 30" i 1 minut i mig (aproximadament). La durada marcada en la següent columna és per a tota l'activitat completa (fer silenci, posar l'audició i, si s'escau, repetir-la). **durada 5'**
- Comentari sobre l'audició. Farem una pluja d'idees i anirem anotant a la pissarra els comentaris que van fent els nens (nombre d'instruments que hi participen, tipus d'instruments, instrument solista, què sabem d'ell: família, subfamília, etc.). També es poden anotar els comentaris generals sobre l'audició (m'agrada i per què, o no m'agrada i per què, em recorda a..., etc.) **durada 10'**
- Presentació física de l'instrument. Utilitzant el dibuix, foto o esquema de l'instrument, marcarem les seves parts i per a què serveixen, així com les característiques de l'instrument: família, subfamília i com es tradueix això en les seves parts, etc. **durada 15'**
- Enquadrament de l'instrument dins la família. Utilitzant una foto de l'orquestra simfònica, marcarem la situació de l'instrument i de tots els de la seva família. Buscarem semblances i diferències entre ells i intentarem fer un raonament del perquè d'aquesta col.locació. **durada 10'**
- Audició. Finalment tornarem a escoltar l'audició del principi, dues o tres vegades, tot comentant aquells aspectes que el mestre cregui convenient. **durada 15' durada aproximada total de l'activitat 45'**

Posteriorment a l'audició, pot fer-se una avaluació del treball realitzat, tot valorant els elements apresos en ambdues sessions (teòrica i pràctica). Seguidament us proposem unes activitats d'avaluació per a cada cicle:

1. Cicle inicial

Per als alumnes d'aquest cicle caldria valorar, per una banda, la visió general de l'instrument i, per altra, la seva relació amb els instruments germans. Per fer-ho podríem fer dues fitxes: una primera de dibuix lliure de l'instrument en la qual podem valorar aquesta globalització, i una segona en què podem passar als alumnes un dibuix de l'orquestra simfònica i ells hauran de pintar d'un color tots els instruments de la família que hem treballat, tot destacant amb un altre color o amb retolador, l'instrument en qüestió.

2. Cicle mitjà

Aquí el treball d'avaluació pot ser més aprofundit i pot anar des de fer un dibuix de l'instrument, tot marcant les seves parts principals, fins a realitzar la fitxa d'avaluació que proposem més directament per al cicle superior.

3. Cicle superior omplir la **fitxa núm. 1**

fitxa núm 1 cicle mitjà i cicle superior

alumne.....curs.....

nom de l'instrument.....

A quina família pertany aquest instrument? Indica les característiques generals d'aquesta família

família d'instruments.....

subfamília.....

característiques generals d'aquesta família

.....
.....
.....
.....
.....

característiques generals de l'instrument

elements que vibren (què produeix el so)

.....
.....

manera de fer-lo vibrar (com es produeix el so)

.....
.....

material amb el que està construït

.....
.....

cultura o país de procedència

.....
.....

Recursos interpretatius més importants

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Busca a internet diferents obres molt importants en la història de la música escrites per a aquest instrument

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

En un foli a part dibuixa l'instrument